

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA BẢO TÀNG

NGUYỄN THU HIỀN

CÔNG TÁC TRƯNG BÀY LƯU ĐỘNG
CỦA BẢO TÀNG CÔNG AN NHÂN DÂN
(TỪ NĂM 2000 ĐẾN NAY)

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

NGƯỜI HƯỚNG DẪN: PGS.TS NGUYỄN THỊ HUỆ

HÀ NỘI – 2011

MỤC LỤC

-----o0o-----

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Phương pháp nghiên cứu.....	2
5. Bố cục.....	3

Chương 1. Bảo tàng Công an Nhân dân với công tác trưng bày lưu động

<i>1.1. Khái quát về Bảo tàng Công an Nhân dân.....</i>	4
1.1.1. Quá trình hình thành và phát triển của Bảo tàng Công an Nhân dân.....	4
1.1.2. Chức năng, nhiệm vụ của Bảo tàng Công an Nhân dân.....	11
1.1.3. Nội dung hệ thống trưng bày của Bảo tàng Công an Nhân dân.....	15
<i>1.2. Công tác trưng bày lưu động – Một hình thức quan trọng để thực hiện chức năng tuyên truyền giáo dục của Bảo tàng Công an Nhân dân.....</i>	21
1.2.1. Một số khái niệm.....	21
1.2.1.1. Khái niệm công tác trưng bày bảo tàng.....	21
1.2.1.2. Khái niệm trưng bày lưu động, triển lãm lưu động.....	22
1.2.2. Công tác trưng bày lưu động – Một hình thức quan trọng để thực hiện chức năng tuyên truyền giáo dục của Bảo tàng Công an Nhân dân.....	23

Chương 2. Thực trạng công tác trưng bày lưu động của Bảo tàng Công an Nhân dân

2.1. Mục đích của việc tổ chức trưng bày lưu động tại Bảo tàng Công an Nhân dân.....	28
2.1.1. Mục đích chính trị.....	28
2.1.2. Mục đích xã hội hóa Bảo tàng.....	29
2.2. Yêu cầu của việc tổ chức trưng bày lưu động tại Bảo tàng Công an Nhân dân.....	32
2.3. Trưng bày lưu động của Bảo tàng Công an Nhân dân.....	34
2.3.1. Xây dựng kế hoạch đề cương trưng bày lưu động.....	34
2.3.2. Chuẩn bị tài liệu hiện vật phục vụ hoạt động trưng bày lưu động.....	39
2.3.3. Trang thiết bị phục vụ hoạt động trưng bày lưu động.....	47
2.3.4. Mỹ thuật trong trưng bày lưu động.....	49
2.4. Các bước thực hiện trưng bày một cuộc trưng bày lưu động.....	51
2.4.1. Công tác chuẩn bị.....	51
2.4.2. Tổ chức đi trưng bày lưu động.....	54
2.4.3. Kết thúc trưng bày lưu động.....	55
2.5. Kết quả hoạt động trưng bày lưu động.....	56
2.6. Hiệu quả công tác trưng bày lưu động.....	59
Chương 3. Một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng công tác trưng bày lưu động của Bảo tàng Công an Nhân dân	
3.1. Một số nhận xét và đánh giá về công tác trưng bày lưu động của Bảo tàng Công an Nhân dân.....	63
3.1.1. Những ưu điểm trong trưng bày lưu động.....	63
3.1.2. Những hạn chế trong trưng bày lưu động.....	65

3.2. Một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng công tác trưng bày lưu động của Bảo tàng Công an Nhân dân.....	67
3.2.1. Nâng cao chất lượng nội dung trưng bày lưu động.....	67
3.2.2. Nâng cao chất lượng tài liệu hiện vật trong trưng bày lưu động.....	70
3.2.3. Tăng cường trang thiết bị phục vụ trưng bày lưu động.....	71
3.2.4. Nâng cao trình độ kỹ năng cho đội ngũ cán bộ trưng bày lưu động.....	73
3.2.5. Tăng cường phối hợp với địa phương và nhà trường.....	76
KẾT LUẬN.....	79
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	81
PHỤ LỤC	

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Trung bày lưu động bảo tàng là hình thức thông tin cơ bản của bảo tàng đến với công chúng. Việc trung bày lưu động dựa trên cơ sở hiện vật gốc và sưu tập hiện vật gốc. Nó đóng vai trò quan trọng, góp phần giúp cho bảo tàng thực hiện tốt công tác giáo dục tuyên truyền, phổ biến những tri thức khoa học lịch sử văn hóa đến với công chúng.

Với Bảo tàng Công an Nhân dân - một bảo tàng thuộc nhóm bảo tàng loại hình lịch sử xã hội về lực lượng Công an Nhân dân Việt Nam, về tổ chức trực thuộc Viện Lịch sử Bộ Công an (X25) thì công tác trung bày lưu động cũng không nằm ngoài mục đích trên, đặc biệt chú trọng tới việc giáo dục truyền thống lịch sử của ngành công an cho nhóm đối tượng công chúng là học sinh, sinh viên, các cán bộ, chiến sĩ công an.

Ngoài ra, những cuộc trung bày lưu động của Bảo tàng Công an Nhân dân còn tùy thuộc vào yêu cầu, mục đích của những đơn vị, các bộ, các cơ quan ban ngành của 63 tỉnh, thành phố trong lực lượng công an. Những cuộc trung bày lưu động của Bảo tàng Công an Nhân dân trong những năm gần đây đều dựa trên nền tảng là hệ thống trung bày chính của bảo tàng. Dựa trên cơ sở đó, các cán bộ trong Bảo tàng Công an nhân dân đã xây dựng những cuộc trung bày lưu động ở khắp mọi miền đất nước để phục vụ đông đảo quần chúng nhân dân và các cán bộ, chiến sĩ công an. Những cuộc trung bày lưu động của Bảo tàng Công an Nhân dân nhằm giáo dục tuyên truyền truyền thống lịch sử, những hoạt động của ngành Công an Nhân dân trong hơn 65 năm xây dựng và trưởng thành.

Công tác trung bày lưu động của Bảo tàng Công an Nhân dân là một hoạt động thường xuyên và được bảo tàng ngày càng chú trọng. Nó đóng góp một phần quan trọng trong công tác giáo dục, giúp bảo tàng ngày càng phát triển mọi mặt hoạt động xã hội hóa và hoàn thiện hơn các khâu công tác trong bảo tàng.

Bản thân em là sinh viên khóa 27 - Khoa Bảo tàng – Trường Đại học Văn hóa Hà Nội và cũng rất yêu thích nghiên cứu về công tác trưng bày lưu động. Cùng với sự giúp đỡ tận tình của PGS – TS Nguyễn Thị Huệ và các cán bộ đang công tác tại Bảo tàng Công an Nhân dân, em đã chọn đề tài: “*Công tác trưng bày lưu động của Bảo tàng Công an Nhân dân (từ năm 2000 đến nay)*”, làm khóa luận tốt nghiệp.

2. Mục đích nghiên cứu

- Nghiên cứu quá trình hình thành và phát triển, chức năng nhiệm vụ của Bảo tàng Công an Nhân dân.

- Nghiên cứu thực trạng công tác trưng bày lưu động của Bảo tàng Công an Nhân dân từ năm 2000 đến nay.

- Trên cơ sở nghiên cứu đó, đưa ra nhận xét và đề ra những giải pháp nhằm nâng cao chất lượng công tác trưng bày lưu động trong việc thực hiện chức năng giáo dục tuyên truyền của Bảo tàng Công an Nhân dân.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

- Đối tượng nghiên cứu : Công tác trưng bày lưu động của Bảo tàng Công an Nhân dân và các tài liệu có liên quan đến nội dung, giải pháp trưng bày lưu động.

- Phạm vi nghiên cứu đề tài : Nghiên cứu về công tác trưng bày lưu động của Bảo tàng Công an Nhân dân từ năm 2000 đến nay.

4. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết được thực hiện dựa trên cơ sở phương pháp luận của chủ nghĩa duy vật biện chứng và duy vật lịch sử, tư tưởng Hồ Chí Minh về văn hóa, di sản văn hóa để phân tích, đánh giá và nhận diện vấn đề nghiên cứu đặt ra.

- Phương pháp nghiên cứu liên ngành: bảo tàng học, sử học, xã hội học,...

- Phương pháp nghiên cứu tổng hợp và phân tích, phương pháp thống kê và phân loại.

- Trong quá trình thực hiện khóa luận, em đã tìm hiểu thực tế công tác trưng bày lưu động tại Bảo tàng Công an Nhân dân, nghiên cứu thu thập và xử lý các tài liệu, các bài viết, các kế hoạch và các bản báo cáo tổng kết của Bảo tàng Công an Nhân dân trong những năm gần đây để phục vụ cho đề tài.

5. Bố cục

Ngoài phần mở đầu và kết luận, khóa luận được chia làm 3 chương.

Chương 1. Bảo tàng Công an Nhân dân với công tác trưng bày lưu động

Chương 2. Thực trạng công tác trưng bày lưu động của Bảo tàng Công an Nhân dân

Chương 3. Một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng công tác trưng bày lưu động của Bảo tàng Công an Nhân dân

KẾT LUẬN

TÀI LIỆU THAM KHẢO

PHỤ LỤC

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban nghiên cứu tổng kết lịch sử Công an nhân dân, *Công an Nam bộ trong kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược*, NXB Công an nhân dân, Hà Nội, 1993.
2. Ban nghiên cứu tổng kết lịch sử Công an nhân dân, *Công an nhân dân lịch sử biên niên (1954 - 1975)*, NXB Công an nhân dân, Hà Nội, 1997.
3. Ban nghiên cứu tổng kết lịch sử Công an nhân dân, *Công an nhân dân lịch sử biên niên (1975 - 1986)*, NXB Công an nhân dân, Hà Nội, 2000.
4. Ban nghiên cứu tổng kết lịch sử CAND, *CAND lịch sử biên niên (1987 - 1996)*, NXB Công an nhân dân, Hà Nội, 2000.
5. Bảo tàng Cách mạng Việt Nam, *Bảo tàng với sự nghiệp công nghiệp hóa-hiện đại hóa đất nước*, Hà Nội, 1998.
6. Bảo tàng Cách mạng Việt Nam, *Sự nghiệp Bảo tàng và những vấn đề cấp thiết*, 3 tập, Hà Nội, 1996 – 1997.
7. Bộ Công An - Tổng cục Xây dựng Lực lượng Công an nhân dân, *Chủ tịch Hồ Chí Minh với CAND*, NXB Công an nhân dân, Hà Nội, 2004.
8. Bộ Công An - Tổng cục Xây dựng Lực lượng Công an nhân, *60 năm những trang sử vẻ vang Công an nhân dân Việt Nam*, NXB Công an nhân dân, Hà Nội, 2005.
9. Bộ Văn hóa Thông tin, *Quyết định số 132/1998/QĐ-BVHTT về ban hành các quy chế tổ chức và hoạt động của các Bảo tàng*, Hà Nội, 1998.
10. Cục Di sản văn hóa dịch và xuất bản, *Hội đồng quốc tế các bảo tàng – lịch sử và quy tắc đạo đức nghề nghiệp*, Hà Nội, 2005.
11. Đào Duy Kỳ, *Tìm hiểu khoa học bảo tàng Việt Nam*, Bảo tàng Cách mạng Việt Nam xuất bản, Hà Nội, 1967.

12. Đoàn Văn Chúc, *Văn hóa học*, NXB Văn hóa Thông tin, Hà Nội, 1997.
13. Kaulen. M.E (chủ biên), *Sự nghiệp bảo tàng của nước Nga* (bản dịch), Cục Di sản Văn hóa xuất bản, Hà Nội, 2006.
14. Timothy Ambrose và Crispin Paine, *Cơ sở bảo tàng*, Bảo tàng Cách mạng Việt Nam dịch và xuất bản, Hà Nội, 2000.
15. Gary Edson và David Dean, *Cẩm nang Bảo tàng*, Bảo tàng Cách mạng Việt Nam dịch và xuất bản, Hà Nội, 2001.
16. PGS.TS Nguyễn Thị Huệ, *Cơ sở bảo tàng học*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội, Hà Nội, 2008.
17. PGS.TS Nguyễn Thị Huệ, *Lịch sử sự nghiệp bảo tồn – bảo tàng Việt Nam*, Giáo trình dùng cho sinh viên đại học và cao đẳng ngành Bảo tồn – bảo tàng, Trường Đại học Văn hóa Hà Nội, Hà Nội, 2011.
18. PGS.TS Nguyễn Thị Huệ, *Nghiên cứu nguồn sử liệu hiện vật bảo tàng*, NXB chính trị quốc gia, Hà Nội, 2002.
19. Phan Khanh, *Bảo tàng-hiện vật gốc trong sự nghiệp phát triển xã hội hiện nay*, Tạp chí Văn hóa nghệ thuật, số 5, 1995.
20. Phan Khanh, *Bảo tàng và sự đổi mới bảo tàng (Đổi mới các hoạt động bảo tàng)*, Bảo tàng Cách mạng Việt Nam, Hà Nội, 1988.
21. Trần Ngọc Thêm, *Tìm về bản sắc văn hóa Việt Nam*, NXB Thành phố Hồ Chí Minh, Hà Nội, 1997.
22. Nguyễn Thịnh, *Sổ tay công tác trưng bày bảo tàng*, NXB Văn hóa Thông tin, Hà Nội, 2001.
23. Nguyễn Xuân Phước, *Đổi mới hoạt động bảo tàng để thích nghi với điều kiện kinh tế xã hội hiện nay*, Bảo tàng Hồ Chí Minh, 2005.

24. Viện nghiên cứu chiến lược và Khoa học Công an, *Từ điển Bách khoa Công an nhân dân*, NXB Công an nhân dân, Hà Nội, 2000.
25. Viện Khoa học Công an, *Hồ Chí Minh với công tác an ninh trật tự*, NXB Công an nhân dân, Hà Nội, 1990.
26. Viện Khoa học Công an, *Bác Hồ với Công an nhân dân*, Công an nhân dân với Bác Hồ, tập 1, 2, NXB Công an nhân dân, Hà Nội, 1994.
27. Vương Hoàng Quân, *Cơ sở bảo tàng học Trung Quốc* (đã được dịch ra Tiếng Việt), Hà Nội, 2008.
28. Trần Quốc Vượng, *Cơ sở văn hóa Việt Nam*, NXB Giáo dục, Hà Nội, 2000.
29. *Luật Di sản Văn hóa và văn bản hướng dẫn thi hành* (được sửa đổi và bổ sung vào năm 2009), NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
30. *Văn kiện hội nghị lần thứ năm, ban chấp hành trung ương khóa 8*, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 1998.
31. Website : <http://vi.wikipedia.org.vn>.